

GLAZBENI DOGAĐAJI

DUHOVNA GLAZBA BORISA PAPANDOPULA

HRVATSKI glazbeni zavod u suradnji sa zborom »COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA« upriličio je 14. travnja 1989. koncert na kome je izvedena duhovna glazba BORISA PAPANDOPULA.

Na programu su bila djela: *Carmen Boscovichianum* (Kantata posvećena Ruderu Boškoviću) koju su pod ravnanjem autora izveli Darija Hreljanović — sopran, Cecilija Pleša — mezzosopran, Želimir Puškarić — tenor, Matiša Rajčić — bariton, Ante Mijač — bas i Hvalimira Bledšnajder — orgulje. Pastoralna za flautu, obou d'amore i violoncello — praižvedba sa solistima Tinkom Muradori — flauta, Georgom Draušnikom — oboa d'amore i Anom Primorac-Ladavac — violoncello; tri kompozicije za mješoviti zbor *Veseli se majko Božja, Tama je svud i Psalam 150* kojim je dirigirala Imakulata Malinka; i efektna, *Pučka poljička misa* za zbor i orgulje.

Premijerna izvedba duhovne glazbe Borisa Papandopula na koncertnom podiju svakako je rijedak i osujan glazbeni događaj. Iako manje poznata glazbenoj javnosti ova djela, nastala na temelju dugogodišnje suradnje skladatelja s glazbenim ansamblom »Collegium pro musica sacra«, predstavljaju dragocjen doprinos hrvatskoj glazbenoj baštini. Pljesak prepunog auditorija u dvorani odraz je dobre izvedbe solista i zbora koji su svojim umijećem doprinjeli da ova djela zaiskre duhovnom porukom i ljepotom Papandopulova skladateljska umijeća.

Miloš LALOŠEVIĆ

DVA VRIJEDNA GLAZBENA DOGAĐAJA

Tijekom veljače 1989. god. u koncertnoj dvorani zagrebačkog HGZ-a bili smo svjedoci dva vrijedna glazbena događaja. 21. veljače čuli smo popularni ženski Zagrebački klavirski trio koji vodi profesorica klavira zagrebačke Muzičke akademije mr. LJERKA PLESLIĆ BJELINSKI; a 27. veljače je u povodu 160. obljetnice osnutka Muzičke škole HGZ-a, održana svečana akademija s koncertom koji je organizirao Hrvatski glazbeni zavod, Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu i RJ »Vatroslav Lisinski« Muzičkog obrazovnog centra Zagreb.

Nakon gostovanja u Beču i Grazu, Zagrebački klavirski trio nam se predstavio lirskim programom s djelima: A. Dvoráka (Klavirski trio *Dumky*), L. van Beethovena (*Škotske pjesme*), W. A. Mozarta (Arija »L'amero« iz opere *Il re pastore*) te praižvedbom djela Bruna Bjelinskog *Psalmi kralja Davida* iz prezentiranje sopranistice Lidije Horvat, Suzane i Lucije Marinković koje su nastupile kao gosti programa.

Koncert je hvale vrijedan, jer je priređen u korist Hematološkog odjela Kliničke bolnice »Dr. Mladen Stojanović« u Zagrebu, a umjetničko muziciranje nagovješteno ljupkim crtežom akademске slikarice Alme D. Orlić na plakatu i programu naišlo je na spontan prijem nazočnog auditorija prepune dvorane.

160. obljetnica Muzičke škole HGZ-a je dostojno obilježena svečanom akademijom s koncertom. Nakon uvodne riječi predsjednika Predsjedništva HGZ-a prof. Stjepka Humela i osmišljenog izlaganja Nade Bezić o razvoju muzičkog školstva u Zagrebu, na koncertu su nastupili: Društveni orkestar HGZ-a. Puhači Muzičke

akademije u Zagrebu i Mješoviti zbor MOC-a u Zagrebu kojima su ravnali IGOR GJARDOV i BRANKO OREŠKI. Na programu su bila djela povijesnog značaja: J. K. Wisner-Morgensterna *Koncertantna serenada za orkestar*, V. Liginskog (*Večer — Idila*) i I. Zajca »Himna slobodi« iz *Dubravke*. Koncert je toplo pozdravljen od strane brojnih uzvanika koji su prisustvovali ovoj svečanosti.

Miloš LALOŠEVIĆ

DJELOVANJE I RAD ANSAMBLA »COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA« U AK. GOD. 1987/88.

»Collegium« je svoj rad u novoj akademskoj godini počeo u punom sastavu. Okupljanje oko glazbe na ovaj način mnogo znači mladim tražiteljima vrednota, a »Collegium« ih je uvijek nastojao usaditi u srca ljudi na sebi svojstven način.

Od uprave zagrebačke katedrale »Collegium« je zatražio polusatni termin za »Riječ i glazbu«, koja je nakon petogodišnjeg prekida opet započela. Svake druge i četvrte nedjelje u mjesecu ansambl je pjevao misu u katedrali, jednom pučki, jednom liturgijsko-umjetnički. Za jednog nastupa u apsidi snimila je ansambl japanska televizija iz Tokija.

Povodom 17. obljetnice smrti Vlaste Hranilović, profesorice zagrebačke Muzičke akademije (odsjek klavir-orgulje), ansambl je pjevao pod mišom u franjevačkoj crkvi na Kaptolu. 11. studenog, na blagdan sv. Martina, maestro Boris Papandopulo povetio je kompoziciju *Psalam 150* »Collegiumu«, povodom skorašnje proslave jubileja 15-obljetnice postojanja ansambla. Ta je skladba napisana á cappella za četveroglasni mješoviti zbor.

Te je jeseni »Collegium« po drugi put gostovao u Njemačkoj, na poziv o. Mirka Gregova, svećenika u Gelgenkirchenu. Koncert je održan u organizaciji njemačkog Caritasa, u crkvi sv. Augustina za njemačku publiku. Izvedena su djela Górcyzkog, Lukačića, Jelića, Monteverdija, Loeilleta, Zianija i Buxtehudea. Dva koncerta održana su u Essenu za njemačku publiku, a misa za Hrvate u Crkvi sv. Pavla. Na povratku u domovinu uslijedio je nastup u Aschaffenburgu kod Frankfurta. Nakon njemačke turneje »Collegium« je u kapeli sestara Naše Gospe u Primorskoj pjevao misu povodom smrti majke sestre Cecilije.

Rad »Collegiuma« nastavio se marijansko-božićnim programom, koji je izveden u zagrebačkoj katedrali. Već niz godina ansambl pjeva za Božić kod sestara Naše Gospe u Primorskoj ponoćni koncert i polnoćku.

Poslije tradicionalnog božićnog koncerta u Palmotičevoj 6. I. 1988. pristupilo se pripremama za proslavu 15-obljetnice CPMS. U sklopu trodnevne proslave od 13 — 17. siječnja o. Bonaventura Duda održao je predavanje na temu »Sveta glazba u našoj crkvi«. Bila je to prigoda i da se susretnu stari članovi »Collegiuma«, pa ih se dosta okupilo iz svih generacija. U studiju je priređena izložba plakata, povijest »Collegiuma« u slikama, izdanja ploča i kazeta, te arhiv povijesti. S. Imakulata je otvorila proslavu uvodnim govorom, podsjećajući na minule godine rada i ljubavi za »Collegium« svih njegovih starih i novih članova.

Na samoj proslavi četiri nova člana primila su od uzoritog gospodina kardinala križ »Collegiuma« u znak pripadnosti ansamblu. Potom je podijeljeno 15 počasnih diploma ansambla zaslužnim njegovim članovima, među ostalim posthumno Željku Petraču, suosnivaču i velikom revnitelju u apostolatu svete glazbe i fra Gabrielu Đuraku, podržavatelju inicijative osnivanja.

Doista je impozantan broj koncerata kroz proteklo razdoblje postojanja »Collegiuma«. Ansambl je nastupio 414 puta, što je u prosjeku 27 koncerata godišnje. Za to je vrijeme izdano 9 kazeta i 3 ploče.

11. II. 1988. u Bazilici, u Palmotićevoj, praižvedena je *Kantata za soliste i orgulje, Carmen Boscovichianum* ili *Spomen mali velikom nam Ruđi*. Tekst je napisao dr. Vojmil Rabadan, a glazbu Boris Papandopulo, koji je i dirigirao izvedbom. Za orguljama je bila s. Imakulata Malinka, a solisti su bili: Darija Hreljanović, Cecilija Pleša, Želimir Puškarić, Matiša Rajčić i Ante Mijač. Praižvedbu, nažalost, nije doživio pisac stihova dr. Vojmil Rabadan, čije su zabilješke o *Kantati* njegov posljednji zapis. Nakon praižvedbe *Kantate*, okupljeni ljubitelji glazbe dugim su pljeskom iskazali oduševljenje umjetničkom daru.

Uskršnja misa u zagrebačkoj katedrali bila je veličanstvena. »Collegium« je izveo Mozartovu *Krunidvenu misu, Hvali duše Krste Odaka, te Händelov Alleluia* s punim sastavom orkestra zagrebačkih glazbenika i pojačan članovima zbora »Ivan Goran Kovačić«.

Polovićom svibnja održan je u remetskom svetištu znanstveni simpozij, prigodom 700. obljetnice tog svetišta, na kojem je »Collegium« izveo nekoliko marijanskih moteta. Ansambl se ponovo odazvao pozivu na nastup u staračkom domu u Cvjetnom naselju. Program s većim brojem solističkih točaka oduševljeno je pozdravljen.

Koncert u Hrvatskom glazbenom zavodu 18. 5. 1988. bio je marijanski koncipiran i dao je najljepši pečat godini, koju je papa Ivan Pavao II posvetio Bogorodičici. Izvedene su *Ave Marie* Brucknera, Monteverdija, Stravinskog, Kokota, Janačeka, da bi koncert svršio veličanstvenim Charpentierovim *Te Deum* kao hvala Bogu za Marijinu godinu. Dvorana je bila puna do posljednjeg mjesta, a koncert je dobio iznimno dobre kritike.

Na Duhove je ansambl pjevao sv. mišu u Jurjevskoj kapeli. S. Cecilija još jednom se odazvala pozivu staračkog doma u Cvjetnom naselju, održavši tamo solistički koncert 26. svibnja.

U lipnju je »Collegium« snimio 7 moteta u kapeli Nadbiskupskog dvora po narudžbi RTV Zagreb. Krajem lipnja još jednom je izveden u zagrebačkoj katedrali Charpentierov *Te Deum* kao zahvala za akademsku godinu u gradu Zagrebu.

Još jedan koncert zapečatio je ovogodišnji rad ansambla. Bio je to solističko-komorni koncert na Rapskim večerima 31. 7. 1988. u katedrali na otoku Rabu, a izveli su ga vokalni i instrumentalni solisti CPMS s djelima: Bacha, Telemanna, Jelića, Lukačića, Ziania i drugih.

Ansambl je u ovom razdoblju, ne računajući redovite mjesečne nastupe u zagrebačkoj katedrali, održao petnaestak koncerata izuzetno opsežnog i zahtjevnog programa i time nastavio svoj intenzivni angažman na polju duhovne glazbe.

L. J. T.

KONCERTNA SEZONA 87/88. U SUBOTICI

Koncertnu sezonu 87/88. otvorio je violinist Ilija Grubert iz SSSR-a sa svojim koncertom u sinagogi, izvodivši solo sonate Eugena Ysaye. Veoma je opažen koncert mladih vojvođanskih umjetnika koji su pod nazivom »Vojvođanska filharmonija mladih«, izvodili djela: C. M. Webera, L. van Beethovena, C. Francka i St. Divjakovića. Dirigent je bio Igor Gjadov iz Zagreba. Sredinom rujna, zagrebački gosti Valter Dešpalj — violončelo i Dušan Bogdanović — gitara priredili su solističku večer svirajući duete: A. Vivaldija, Ch. Schafrahta, L. Boccherinija i An. Dvoraka. U listopadu gostovao

je Mješoviti zbor RTV Atena (Grčka). Zbor Radio-televizije Atena prezentirao je uglavnom skladbe grčkih autora, a zatim pjesme R. Schumanna, Anatolija Dvoraka i J. Brahmsa. Zborom je ravnao Andonis Kondou-Georgiuo uz glasovirsku pratnju Kalliopeia Germanoua. U istom mjesecu subotički komorni orkestar koncertirao je s pijanisticom Ritom Kinkom (Novi Sad) i violinistom Emilom Gabrić (Subotica). pod vodstvom Tibora Pekar komorni orkestar je izveo dva koncerta: A. Vivaldija, zatim Locatellijev *Concerto grosso* i Bachov *Koncert za klavir i orkestar*.

U studenom je opažen koncert subotičke filharmonije. Filharmonija je izvela: uvertiru *Ivan Sunjanin* M. Glinke, *Koncert za klarinet i orkestar* A. Grgina i Schumannovu simfoniju *Proljeće*. Filharmonijom je dirigirao Matija Murenji, a solist na klarinetu bio je gost iz Sarajeva Laslo Barat. Subotički mladi umjetnici Jožef Ziga (violina) i Katarina Peter (klavir) priredili su koncert sa subotičkom filharmonijom svirajući: *Koncert za violinu u d molu* H. Wieniawskog i *Koncert za klavir i orkestar u a molu* E. Griega, te uvertiru *Hebriđi* F. B. Mendelssohna. Filharmonijom je upravljao Matija Murenji. Solistički koncert je priredio, u velikoj dvorani stare gradske kuće, beogradski pijanist Dušan Trbojević. Trbojević je svirao skladbe: W. A. Mozarta, L. van Beethovena, Fr. Chopina i Fr. Liszta.

Mlada profesorica subotičke Muzičke škole Elvira Husar osnovala je subotičku filharmoniju mladih sabravši učenike srednje i visoke Muzičke škole. Za par godina ona je sa filharmonijom uspjela prirediti nekoliko vrijednih koncerata. U siječnju 88. g. priredila je koncert sa mladim sviračima izvodivši djela: S. Zlatića, F. Farkasa, E. Laloa, J. Haydna i J. Bengrafa. Solisti su bili M. Stolz na flauti, I. Fürstner na oboi i N. Kolešar na klarinetu. U istom mjesecu koncertirao je Subotički ženski zbor pod dirigiranjem Matije Murenjija. Ženski zbor je u sinagogi prezentirao pjesme: B. Smetane, G. P. Palestrine, A. Gabriellija, M. Molcera, E. Kerekesa, G. Elingtona i P. Tumbasa. U dvorani stare gradske kuće solistički koncert je dao Mateja Marković violinist iz Novoga Sada. On je uz glasovirsku pratnju Nade Pečvarin svirao skladbe: Bacha, Vivaldija, Prokofjeva, Stamniza, Hrištića i Bartóka. Radovan Jakovčić, violončelist iz Beograda koncertirao je u sinagogi svirajući dvije sonate. *Sonatu u D duru* J. S. Bacha i *Sonatu br. 6* Zoltana Kodalya. Zajednički koncert su priredili subotička filharmonija, penzionerski muški zbor »Bratstvo« i komorni ženski zbor iz Subotice. Prezentirana su djela: Nikolaja, Schuberta, Gotovca, Offenbacha, Verdija, Zajca i Kodalya. U ožujku je značajan bio koncert Rite Kinke, pijanistice iz Novog Sada. Ona je svirala *D dur toccatu* J. S. Bacha, *Sonatu u f molu* Brahmsa i *24 preludija* Fr. Chopina. U istom mjesecu je Komorni orkestar Muzičke akademije iz Novog Sada izveo *Concerto grosso u a molu* G. F. Händela, *Koncert za violončelo i orkestar u B duru* L. Boccherinija i Schubertov kvintet *Pastirka*. Zajednički koncert su priredili subotički amaterski zborovi KUD »Bela Bartok« iz Cantavira, KUD »Bunjevačko kolo«, KUD »Lányi Ernő«, »Pro musica« i zbor »Bratstvo« iz Subotice, zbor »Jedinstvo« iz Bajmoka i Ženski zbor mladih.

U dvorani gradske kuće gost iz DRNJ, Rolf-Dieter Arens svirao je na glasoviru skladbe Bacha, Mozarta, Beethovena i Mendelssohna. Subotičke umjetnice, Magdalena Sebenji — violončelo i Marija Sekely — glasovir svirale su djela: T. Vitalija, G. Valentinića, L. van Beethovena i D. Poppera. U dvorani Muzičke škole solistički koncert na glasoviru dao je Ranko Marković iz Beča. On je svirao djela: W. A. Mozarta, J. Brahmsa, A. Schönberga, J. M. Horvata, G. E. Winklera i R. Liebermanna. Subotička filharmonija je izvela djela F. Farkasa, G. Torellija, J. Haydna, B. Bartóka i S. Zlatića pod upravom Elvire Husar. Solist na trubi bio je Tibor Kerekeš iz Ljubljane. Apsolventi subotičke Muzičke škole priredili su dva puta koncert sa filharmonijom mladih iz Subotice. Apsolventi su pod dirigentskom palicom Elvire Husar izveli neke stavke ili cijele koncerte za različite instrumente. Subotički Centar za